Технически допълнения по проекта за Закон за изменение и допълнение на Закона за договорите за финансово обезпечение (ЗИДЗДФО), публикуван на Портала за обществени консултации на Министерския съвет

След публикуването на проекта на ЗИДЗДФО в Портала за обществени консултации на 20.10.2023 г., екипът ни от двете адвокатски дружества „Стоянов и Цекова" (в сътрудничество със Schoenherr Rechtsanwaelte) и „Цветкова, Бебов и съдружници" (член на Eversheds Sutherland) имахме възможност да проведем няколко допълнителни разговори със заинтересовани страни. В хода на тези консултации се получиха няколко подходящи допълнителни предложения за още по-голямо прецизиране на някои от текстовете на проекта на ЗИДЗДФО, които ни се струва за удачно и полезно да споделим тук.

1. В чл. 1, ал. 1 се предлага да се направят следните допълнения:

   (1) Този закон урежда сключването, съдържанието, действието и доказването на договорите за финансово обезпечение, както и предмета, ~~и~~ действието и доказването на приключващото нетиране.

2. Предлага се следната пояснителна редакция на чл. 3, ал. 1, т. 16:

   16. юридическо лице ~~търговец, с изключение на едноличния търговец~~, което ~~който~~ действа за сметка на едно или повече лица, явяващи се притежатели на облигации или други дългови ценни книжа, както и на лица по т. 1 - 15, или

3. В чл. 4, ал. 5 се предлага да се направи следната редакция:

   (5) Стойността на финансовите инструменти~~, търгувани на капиталови пазари,~~ се определя според пазарната цена на финансовите инструменти ~~на съответния капиталов пазар~~, освен ако е уговорено друго. Страните по договора могат да се договорят относно процедурата за оценка на финансовите инструменти и за определяне приложимия обменен курс към паричните вземания.

4. С цел избягване на неяснота при тълкуването на чл. 4, ал. 7 във вр. с ал. 1 се предлага следната пояснителна редакция:

   (7) Финансовото обезпечение включва и дохода, създаден от използваните като обезпечение финансови инструменти, ~~или~~ парични вземания~~,~~ или вземания по кредити освен ако договорът или закон предвижда друго.

5. В чл. 6 се предлага да се създаде следната нова ал. 6**:**

   (6) Освен ако е уговорено друго, възникването, действието и доказването на договора за финансово обезпечение и предоставянето на финансово обезпечение не зависи от изпълнението на други формални действия.

6. Предлага се следната редакция на уводното изречение на чл. 7, ал. 2:

   (2) Финансовите задължения по ал. 1 ~~са~~ включват:

7. С оглед създаване на допълнителна яснота се предлага следната редакция в чл. 8, ал. 6:

   (6) При договор за залог правото на ползване върху финансовото обезпечение остава в сила, ако правото на собственост върху финансовото обезпечение премине от обезпечителя към трето лице~~, различно от обезпеченото лице~~.

8. Предлага се следната редакция на чл. 9, ал. 6:

   (6) Уговореното право на обезпечителя да замести финансовото обезпечение, да оттегли финансовото обезпечение в надхвърлящ необходимия за обезпечение размер или в случай на вземания по кредити, правото да събира постъпленията от тях не води до недействителност и не засяга предоставянето на финансово обезпечение и

упражняването на правата върху финансовото обезпечение, предоставено на обезпеченото лице.

9. В чл. 10, ал. 1 се предлагат следните допълнения:

(1) В случай на неизпълнение на договор за финансово обезпечение:
1. обезпеченото лице има право да реализира или придобие финансовото обезпечение без съдебна намеса, и/или
2. може да се извърши или настъпва приключващо нетиране по чл. 12а, ако в договора е включена разпоредба за приключващо нетиране.

10. В чл. 11, ал. 3, т. 4 да се направи следното допълнение:

4. изтичане на допълнителен срок или изпълнението на други формални действия.

11. В чл. 11, ал. 4 се предлага следното допълнение:

(4) Ако при неизпълнение финансовото обезпечение е реализирано, обезпеченото лице не по-късно от следващия работен ден след реализирането изпраща до длъжника и обезпечителя информация за погасените финансови задължения и за техния размер.

12. Предлагат се следните редакции в чл. 11, ал. 6 с цел облекчаване на приложението на правната уредба:

(6) При неизпълнение по прехвърлителен договор се погасява задължението на обезпеченото лице да върне на обезпечителя първоначалното или равностойно финансово~~то~~ обезпечение~~, предоставено въз основа на прехвърлителен договор,~~ и обезпеченото лице се удоволетворява до стойността на финансовото обезпечение, като запазва правото на собственост, включително при прекратителни процедури спрямо обезпечителя.

13. В чл. 12 се предлага ал. 2 да бъде заличена, като на нейно място продължат да се прилагат общите давностни срокове.

14. С оглед отстраняване на техническа грешка се предлага следната редакция на чл. 12а, ал. 2, т. 1:

1. задълженията на страните стават незабавно изискуеми и се превръщат в задължения за плащане на парична сума, равна на изчислената им текуща ~~нетна~~ стойност, или се прекратяват и се заместват от задължение за плащане на такава сума, и/или

15. В чл. 12а, ал. 3 се предлага следното допълнение:

(3) Освен ако е уговорено друго, финансовите задължения по чл. 12б, ал. 1, които са предмет на отделни договори, но са обхванати от разпоредба за приключващо нетиране, при настъпване на изпълнително събитие се разглеждат като задължения по един общ договор, който се прекратява съгласно уговореното между страните в цялост, независимо дали към датата на настъпване на събитието отделните договори са били частично или изцяло едностранно изпълнени.

16. В чл. 12а, да се добави следната нова ал. 4**:**

(4) Стойността на задълженията се определя според пазарната им цена, освен ако е уговорено друго. Страните по договора, предвиждащ приключващо нетиране, могат да се договорят относно процедурата за оценка на задълженията и за определяне на приложимия обменен курс към паричните вземания.

17. В чл. 12в, ал. 1, т. 1 се предлага следната редакция:

1. лице по чл. 3, ал. 1, т. 1 – 1~~5~~6;

18. В чл. 12в, ал. 2 се предлага следната редакция:

(3) Страна по договор по чл. 12а, ал. 1 може да бъде и лице от друга държава, което по националното си право има право да извършва сделки с финансови задължения, посочени в ~~по~~ чл. 12б, ал. 1.

19. В уводното изречение на чл. 13, ал. 2 се предлага следната редакция:

(2) ~~Освен ако е уговорено друг, п~~При настъпване на изпълнително събитие може да се извърши приключващо нетиране съгласно уговореното между страните независимо от…

20. В чл. 13, ал. 3 да се направи следната редакция:

(3) Действието на разпоредба за приключващо нетиране~~, която е част от договор за финансово обезпечение,~~ не зависи от изпълнението на изискванията по чл. 11, ал. 3, освен ако е уговорено друго.

21. В чл. 14а се предлага ал. 4 да бъде заличена.

22. В §1, т. 7 от допълнителните разпоредби да бъде направено следното пояснение:

7. „Изпълнително събитие" е неизпълнение на финансово задължение по чл. 12б или друго подобно събитие, уговорено между страните или предвидено в закон, при настъпването на което обезпеченият има право да реализира или да усвои финансовото обезпечение по договор за финансово обезпечение и/или при настъпването на което се извършва приключващо нетиране съгласно уговореното между страните по договор с разпоредба за приключващо нетиране.